

VIJESTI

Izdaje: Odbor Jedinstvenog Narodno-Oslobodilačkog Fronta za Okrug Šibenik

GRADSKA BIBLIOTEKA
"JURAJ ŠIZGORIĆ"
ŠIBENIK
NAUČNI ODSJEK

Cijena 10 Kuna

Smrt fašizmu
Sloboda narodu!

pl 27/68

Godina II.

Šibenik. 28. XI. 1944.

br. 98.

Oslobođeno je gotovo čitavo Crnogorsko primorje

**Iz izvještaja Vrhovnog štaba
NOV i POJ o operacijama za 27. XI:**

Beograd, 28. XI — Na sektoru Ibra poslije dužih i ogorčenih bojeva naše su jedinice oslobodile RAŠKU, važno uporište južno-njemačke grupacije u dolini Ibra. Na ovaj način naše jedinice ovladale su komunikacijom sve do Kraljeva. Na sektoru Kraljeva odbijen je pokušaj neprijatelja da koncentričnim snagama spriječi operacije naših trupa. U ovim bojevima ubijeno je 450, a zarobljeno 150 neprijateljskih vojnika i oficira. Uništeno je 26 motornih vozila. Goneći potučenog neprijatelja iz Raške naše jedinice podrle su do Novog Pazara stežući sve više obruč oko ovoga grada sa sjevera. Nastavljaju se žestoki bojevi oko komunikacije u Zapadnoj Moravi. Propao je svaki pokušaj neprijatelja da se probije ovom komunikacijom.

Zapadno od Prijepolja razbijena je jedna jaka njemačka kolona, ubijeno je 350 Nijemaca, a uništeno 16 kamiona municije i ratnog tvoriva, 8 bacača i 26 mitraljeza.

U Crnoj Gori naše jedinice oslobodile su luku Bar i gone potučene Nijemce prema Skadru i Morači. Na taj način sve više se steže obruč oko opkoljene njemačke grupacije u prostoru Skadar-Podgorica-Danilovgrad. U ovim bojevima ubijeno je 350, a zarobljeno 100 Nijemaca. Nijemci koncentrišu oko Podgorice veće snage i nastoje da se probiju prema sjeveru. Žestoke borbe vode se na liniji Medun-Ržište.

U Slavoniji naše su jedinice nakon četiri dana neprekidnih i upornih bojeva oslobodile Našice.

Četiri broda naše trgovačke mornarice

**zatražio je Nacionalni komitet oslobođenja
Jugoslavije od saveznika**

BEOGRAD, 23. XI. (Tanjug). U ime Nacionaloga komiteta oslobođenja Jugoslavije zamolio je maršal Jugoslavije Josip Broz-Tito saveznike preko engleske vojne misije, da poduzmu potrebne korake kako bi se Nacionalnome komitetu stavila na raspolaganje četiri broda jugoslavensko-trgovačke mornarice, koji bi imali nosivost od najmanje 20.000 tona, a koji se sada nalaze u savezničkim konvojima.

Maršal Tito je zatražio od saveznika da ovo važno i hitno pitanje riješe u roku od petnaest dana, kako bi se prije nastupanja jače zime moglo organizirati dovoženje u dalmatinske luke žita iz Crnoga mora koje je Sovjetski Savez stavio na raspolaganje našoj zemlji. Maršal Tito i Nacionalni komitet vjeruju, da će saveznici izaći u susret ovoj molbi, kako bi se što prije pomoglo stanovništvu koje umire od gladi u pojedinim krajevima naše zemlje.

U Čehoslovačkoj oslobođeni Mihajlovci i Gumene

MOSKVA, 27. XI — Sovinformbiro saopćava ovojnim operacijama za 27. novembra:

Jedinice IV ukrajinske armije zauzele su na teritoriju Čehoslovačke gradove i saobraćajna čvorišta **Mihajlovce i Gumene**, važna uporna mjesta njemačke obrane i u bojevima zauzele 60 mjesta. Prilazi gradu Gumene bili su jako utvrđeni nizom betonsko-čeličnih utvrđenja. Obilaznim manevrom i naglim frontalnim napadom sovjetske su trupe napale njemačke položaje na rijeci Zljini, napredovale do 20 km i zauzele grad i saobraćajno središte **Gumene**. Druge jedinice prešle su rijeku Limene i zauzele **Mihajlovce**. U ovim bojevima zaplijenjeno je: 14 topova, 7 lokomotiva, 250 vagona i drugi ratni materijal.

U Mađarskoj sovjetske su jedinice zauzele grad i željezničko čvorište **Hatvan**, koje su Nijemci učinili moćnim čvorom otpora. Sovjetska je konjica izvršila obilazni manevar, zauzela most preko rijeke Zadra i odsjekla odstupnicu neprijatelju. Poslije upornih bojeva neprijatelj je izbačen iz grada. Ubijeno je preko 1000, a zarobljeno 750 Mađara i Nijemaca.

BITKA ZA RAJNSKI BAZE I

Američka I armija nadire prema Köln-u i zauzela je grad Weisweiler kod Düren-a. Žestoka bitka bijesni u gradu Kostar, kojeg Nijemci ogorčeno brane, jer brani prelaze ka Jülich-u.

Trupe generala Pattona podrle su na nekoliko mjesta u Njemačku na sektoru Saargemünd-a i nalaze se samo oko 20 km od Saarbrücken-a. Jedinice VII američke armije napreduju iz Saarbours-a prema Rajni. Nešto južnije francuske trupe čiste po-

sljednje ostatke nemačkih trupa u Strasbourg-u. Osvajanjem ovoga grada savezničkim snagama otvara se put preko Rajne. U samom gradu Nijemci su ostavili u bijegu veliki ratni materijal.

Na sektoru I britanske armije vodi se velika tankovska bitka u kojoj su Nijemci bacili 12 oklopnih divizija. Po učestvovanju ljudstva i materijala ova bitka nadmašuje onu sa sektora Caen-Bayeux.

Više od 1000 teških američkih bombardera uz pratnju od 700 lovaca napalo je jučer fabrike nafte u Misburg-u i saobraćajne objekte u sjeverozapadnoj Njemačkoj.

Novi ustaški zločini u Zagrebu

Zagreb, novembar 1944 - Ustaški zlikovci čine svakodnevno krvave zločine nad stanovništvom Zagreba i po mjestima koja se još nalaze pod njihovom vlašću. Oni su nedavno objesili u Zagrebu i okolini 63 rodoljuba po naređenju svojih razbojničkih glavešina i švabskih bandita. Oni su strahovito mučili svoje žrtve. Ovom prilikom objesili su poznatog zagrebačkog rodoljuba Zvonimira Kavurića, aktivnog borca NOP. On se je herojski držao pred ustaškim mučiteljima. Kada su nakon svih mučenja ponovno htjeli da ga ispituju, on je odgovorio „Uzalud se trudite, ja vam neću ništa odati“.

Šibenik, 24. XI. Socijalni odbor gradskog N.O.O-a podijelio je najsiromašnijim šibenčanima: 5.842 kg pure, 2.337 kg pšeničnog brašna i 2.337 kg ječmenog.

Ova podjela obuhvatila je 4.674 osobe. (besplatna)

ZAVRŠENI SU RAZGOVORI U MOSKVI

Moskva, 25 XI - Agencije Tass saopćava o razgovorima koji su vođeni u Moskvi u vremenu od 20 do 23 novembra među ministrom predsjednikom i ministrom vanjskih poslova Dr. Ivanom Subašićem, a također podpredsjednikom Nacionalnog Komiteta oslobodjenja Jugoslavije Eduardom Kardeljom i ambasadorom Jugoslavije u Moskvi Simićem s jedne strane i predsjednikom pučkih komesara maršala Staljina i komesara za vanjske poslove Molotova s druge strane.

Bila su pretresena osno. na pitanja o položaju Jugoslavije među ujedinjenim narodima. Pri tome je konstatovana potreba formiranja ujedinjene jugoslavenske vlade na temelju sporazuma između predsjednika Nacionalnog Komiteta oslobodjenja Jugoslavije Josip Broz-Tita i predsjednika kraljevske vlade Dra Ivana Subašića. Sovjetska vlada pozdravlja napore maršala Jugoslavije Josip Broz-Tita i Dra Ivana Subašića da se ujedine sve demokratske istinske snage u borbi protiv zajedničkog neprijatelja i u stvaranju demokratske federativne Jugoslavije kao pozitivnog i konstruktivnog faktora u postizavanju pobjede i organizovanju mira u Evropi.

Težak poraz Nijemaca u Ibarskoj klisuri

Beograd, 25 i 26 XI - U Srbiji poslije dvodnevni ogorčeni bojeva potpuno je razbijena njemačka obrana na Stolovima i goneći Nijemce, naše su jedinice prešle rijeku Ibar i izbile na komunikaciju Raška-Kraljevo u dužini 20 km. U ovim bojevima ubijeno je 750 a zarobljeno 200 neprijateljskih vojnika.

Prilikom osvajanja Ibarske klisure na sektoru Raške naše jedinice zadale su teški udar neprijatelju. Ubijeno je 1.000 a zarobljeno 350 neprijateljskih vojnika, dok je uništeno: 7 tankova, 11 topova, 350 kamiona; veliki ratni materijal nalazi se nepribrojan u Ibarskoj klisuri.

TEŽAK POLOŽAJ JUGOSLAVENA NA SARDINIJI I KORZICI

BEOGRAD, 26. XI - Agencija „Tanjug“ objavljuje izvadak iz članka „Borbe“ koji prenaša izvještaj svoga dopisnika iz Barija o teškim prilikama u kojima žive Jugoslaveni na otocima Sardiniji i Korzici.

Na Korzici se nalaze preko 5.000 Hrvata i Slovenaca koji su bili u italijanskoj vojsci. Amerikanci su prebacili ove ljude iz Sardinije za potrebe rada iako su svi oni zatražili da ih se prebaci na oslobođeni teritorij Jugoslavije da se bore u redovima NOV. Usprkos toga oni su ostali tamo i čak više su nad njima stražarili italijanski časnici. Teškom borbom uspjeli su naši sunarodnjaci da odstrane Italijane. Oni i danas žive pod teškim prilikama u logoru. Drugi naš logor nafazi se na Korzici gdje naši drugovi žive pod teškim prilikama. Zabranjeno im je govoriti materinji jezik. Postupak prema njima je vrlo loš i žive pod nehigijenskim prilikama. Kada su naši zemljaci zatražili intervenciju Amerikanaca, njihova je molba predata Italijanima. Oni se opravdano pitaju zar je moguće da pripadnici onih naroda koji su se junački borili protiv fašizma, umjesto da se bore u svojoj zemlji za konačno uništenje krvavog okupatora, stoje u logorima pod teškim prilikama.

Z NAŠEG OKRUGA

U znak I kongresa AFŽ za Hrvatsku

Žene kotara Vodice u znak I kongresa AFŽ za Hrvatsku otpočele su jednomesečnim takmičenjem na svim područjima. U toku prvih dvadeset dana natjecanja žene su dale: 2.823 nadnice, čistile su puteve, radile na imanjima partizanskih obitelji. Nadalje su sakupile za N. O. Vojšku i kolektiv: 19 hektolitara vina, 379 litara rakije, 101 litru uja, 1.000 kg smokava, 4 kg bajama, 587 kg čuktera, 366 kg zelja, 40 komada jaja, 14 pari vuneni čarapa 24.000 kuna za našu štampu. Oprale su 656 komada robe za NOV, učinile 38 posjeta borcima kojima su predale 200 araka papira i 30 omotnica. Na 71 širem i užem sastanku, u ovome razdoblju, žene vođičkog kotara raspravljale su razna aktualna pitanja i proučile su odluke III zasjedanja ZAVNOH-a.

Konferencija J. N. O. F. u Skradinu

ŠIBENIK, 24. XI. — U Skradinu održana je općinska konferencija JNOF-a kojoj su prisustvovali delegati iz svih mjesta skradinske općine, te mnogo ostalog naroda.

Konferenciju je otvorio drug Ignjatija Lalić, koji je pozdravio sve prisutne i dao riječ drugu Ivanu Babiću, tajniku JNOF za Skradin. U opširnom referatu drug Babić prikazao je vojno-političku situaciju u svijetu i zemlji. On je naročito naglasio potrebu okupljanja svih zdravih narodnih snaga u JNOF i NOV.

U diskusiji koja se je razvila poslije referata učestvovao je veliki broj govornika, Srba i Hrvata. Iz svih diskusija izbija volja i spremnost da se ulože sve sile na očuvanju i učvršćenju tekovina narodno-oslobodilačke borbe, osobito bratske saradnje i jedinstva Srba i Hrvata, koja je iskovano u krvavoj četverogodišnjoj borbi protiv mrskih okupatora.

— Na kotaru Kistanje su osnovane i rade dvije stalne i dvije pomoćne ambulante, te deset higijeničara i higijenskih sekcija. Pri ambulanti u Skradinu postoji 10, a pri onoj u Kistanjima 5 bolesničkih kreveta.

Nadalje se vrše velike pripreme za krečenje kuća čemu naše zdravstvene vlasti posvećuju veliku pažnju.

Liječnički pregledi, lijekovi i vapno daju se narodu besplatno.

— U općini Skradin dnevno je zaposleno 100 ljudi na popravljavanju puteva, mostova i postavljanju telegrafskih stupova. Telefonsko-telegrafske i druge prometne veze uspostavljene su sa svim okolnim općinama i kotarevima.

— U Skradinu, Voćinama i Skradinskom polju otvorene su osnovne škole. Odaziv djece je vrlo velik. Djeca iz udaljenih mjesta prijavljuju se u školu, ma da će se i u njihovim selima uskoro otpočeti sa obukom.

ŠIBENIK, 25. XI. — Kotarski

N.O.O. Šibenik podijelio je za potrebe uljarni, koje su započele rad, slijedeće količine petroleja: općini Danilo-Dubrava 50 litara, Primošten-Rogoznica 160 i Jadrtovac 145 litara petroleja.

— Posljednjom kampanjom za NOV u selu Primoštenu sakupljeno je: 50 hektolitara vina, 40 litara rakije i 20 kg. smokava.

— Na općini Danilo-Dubrava sakupljeno je za NOV: 5,455 kg. žita, 110 hektolitara vina, 418 litara rakije, 36 para čarapa, 162 komada sitne stoke, 73 kg. kukuruza, 900 litara mlijeka i 33 kudjelje vune.

— Od 8—15 ov. mj. na Kotaru Vodice održano je takmičenje omladine. Postignuti su veliki rezultati. Među ostalim je izradila 1.546 nadnica, održala 74 omladinska sastanka i napisala 78 dopisa. Sakupljeno je: 4 para čarapa, 150 kg lijevovitog bilja, 2 hektolitara vina i 500 kg zelja za NOV. Sagrađene su tokom ovoga takmičenja dvije kuće i tri štale.